

Godkjent i representantskapets møte 8. desember 2016 /

Protokoll fra representantskapets møte 10. november 2016

Til stede:

Representantskapet: Reidar Sandal (leder), Tormod Andreassen, Vidar Bjørnstad, Ingrid Fiskaa, Helle Hammer, Toril Hovdenak, Kjetil Lund, Peter Meidell, Iver Nordseth, Ingebrigt Sørfonn, Synnøve Søndergaard, Paul Birger Torgnes og Randi Øverland

Forfall: Morten Lund og Frank Sve

Varamedlem: Jonas Varhaug

Forfall: Lars Tvete

Varamedlem Jonas Varhaug trådte inn med stemmerett.

Fra hovedstyret: Øystein Olsen (sak 86 - 96), Jon Nicolaisen (sak 86 - 96) og Egil Matsen (sak 86 - 96). De ansattes representanter Mona Sørensen (sak 86 - 96), Nina Larsson Midthjell (sak 86 - 89) og Henrik Borchgrevink (sak 90 - 96)

Fra tilsynsekretariatet: Svenn Erik Forsstrøm (sak 86 - 96), Randi Almås (sak 86 - 89 og 93 - 96), Kristian Rusta Andersen (sak 86 - 94), Jan Tore Bergh (sak 90 - 94) og Kjersti Reinsnos (sak 90 - 96)

Fra Norges Bank: Bjarne Gulbrandsen (sak 86 - 96), Marius Ryel (sak 89), Birger Vikøren (sak 86 - 96), Ørjan Agdesteen (sak 96), Torbjørn Hægeland (sak 86 - 88), Trond Grande (sak 89 - 92 og 94 - 96), Pål Haugerud (sak 89 - 92 og 94 - 96), Ivar Eriksen (sak 89 - 92), Olav Bø (sak 93) og Roger Rake (sak 93)

Fra Deloitte AS: Aase Lundgaard (sak 86 - 96) og Henrik Woxholt (sak 86 - 96)

Møtetid: kl. 09:00 - 15:00

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

86/2016 **Protokoll fra representantskapets møte**

Saksdokument: Protokoll fra representantskapets møte 6. september 2016

Vedtak: **Representantskapet godkjenner protokollen fra representantskapets møte 6. september 2016.**

87/2016 **Protokoll fra Den faste komité's møte**

Saksdokument: Protokoll fra Den faste komité's møte 31. august 2016

Vedtak: **Representantskapet har ingen merknader til protokollen fra Den faste komité's møte 31. august 2016.**

88/2016 **Aktuelle saker**

Visesentralbanksjef Jon Nicolaisen redegjorde om den økonomiske situasjonen og hovedelementer i rapport om finansiell stabilitet.

Representantskapet drøftet det totale gjeldsnivået hos norske husholdninger og forslaget om et nasjonalt gjeldsregister.

Vedtak: **Representantskapet tar redegjørelsen til orientering.**

89/2016 **Protokoll fra hovedstyrets møter**

Saksdokument: Protokoll fra hovedstyrets møter 10. august, 14. og 21. september og 5. oktober 2016

Representantskapet kommenterte særlig hovedstyrets arbeid med ny strategi for Norges Bank, oppfølging av tilsynsrapport om styring av kostnadsutviklingen i SPU og konsekvensene for behandlingen av budsjettet for 2017.

På forespørsel ble det redegjort for ny regulering av eiendomsinvesteringer i mandatet for forvaltningen av SPU, kontakt med Etikkrådet og anbuds konkurranse om IT-drift.

Vedtak: **Representantskapet har ingen merknader til protokollene fra hovedstyrets møter 10. august, 14. og 21. september og 5. oktober 2016.**

90/2016 **Statens pensjonsfond utland – offentlig rapport for tredje kvartal 2016**

- Saksdokument:
- a) Brev fra hovedstyret 28. oktober 2016 vedlagt offentlig rapport for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland for tredje kvartal 2016
 - b) Brev fra hovedstyret 28. oktober 2016 om avkastning og risiko i NBIM i tredje kvartal 2016
 - c) Uttalelse 26. oktober 2016 fra Deloitte AS vedrørende forenklet revisorkontroll av delårsrapporteringen for Statens pensjonsfond utland tredje kvartal 2016

Representantskapet drøftet rapporten grundig og la særlig vekt på følgende punkt:

- inkludering av inntekter fra verdipapirutlån i avkastningstillene
- hovedstyrets oppfølging av landrisiko
- formålet med den interne referanseporteføljen og prosessen for å fastsette denne

På spørsmål fra representantskapet ble det orientert om en investering i et selskap som bygger oljerørledning i USA, med bakgrunn i den offentlige oppmerksomheten dette har medført.

Det ble orientert om bakgrunnen for og erfaringene med offentliggjøring av foreløpige resultater i forvaltningen av SPU.

Vedtak: **Representantskapet tar offentlig rapport for Statens pensjonsfond utland for tredje kvartal 2016, brev om avkastning og risiko i NBIM i tredje kvartal 2016 og uttalelse fra Deloitte AS til etterretning.**

91/2016 **Rapporter om etterlevelse og kontroll i NBIM og NBREM – tredje kvartal 2016**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. oktober 2016 vedlagt rapporter om etterlevelse og kontroll i NBIM og NBREM i tredje kvartal 2016

(Norsk oversettelse fra tilsynssekretariatet)

Representantskapet merket seg de vesentligste hendelsene og endringer i risikobildet i kvartalet. Særlig ble Norges Banks rutiner for håndtering av innsideinformasjon og risikoer knyttet til IT samt sikkerhet drøftet.

Det ble reist spørsmål om hovedstyrets prosesser for å følge opp tilsynsgjennomganger.

Vedtak: **Representantskapet tar rapporter om etterlevelse og kontroll i Norges Bank Investment Management og Norges Bank Real Estate Management i tredje kvartal 2016 til etterretning.**

92/2016 **Rapporter om virksomhetsstyring i NBIM og NBREM – tredje kvartal 2016**

Saksdokument: a) Brev fra hovedstyret 28. oktober 2016 vedlagt virksomhetsrapport for NBIM - tredje kvartal 2016
b) Brev fra hovedstyret 28. oktober 2016 om forvaltning av unotert eiendom i tredje kvartal 2016 vedlagt virksomhetsrapport for NBREM

(Norsk oversettelse fra tilsynssekretariatet)

Det ble reist spørsmål om utnyttelse av stordriftsfordeler generelt og utnyttelse av spisskompetanse på tvers av virksomhetsområdene i Norges Bank, særlig innenfor IT.

Vedtak: **Representantskapet tar rapporter om virksomhetsstyring i NBIM og NBREM i tredje kvartal 2016 til etterretning.**

93/2016 **Finansiell risiko og forvaltning av valutareservene – rapport for tredje kvartal 2016**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. oktober 2016 vedlagt rapport om finansiell risiko og forvaltning av valutareservene for tredje kvartal 2016

Representantskapet merket seg hovedpunktene i rapporten og planene om flytting av renteforvaltningen fra NBIM til sentralbankvirksomheten.

Vedtak: **Representantskapet tar rapport om finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene for tredje kvartal 2016 til etterretning.**

94/2016 **Brev fra hovedstyret om tilsynsgjennomgang - styring av og kontroll med kompensasjonsordningen i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. oktober 2016 om tilsynsgjennomgang – styring av og kontroll med kompensasjonsordningen i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland

Vedtak: **Representantskapet tar svarbrev fra hovedstyret om tilsynsrapporten til foreløpig orientering og avventer nærmere hovedstyrets vurderinger med tilhørende oppfølging.**

95/2016 **Tilsynsgjennomgang – kontrollstrukturen i Norges Bank**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 3. november 2016 vedlagt tilsynsrapport om kontrollstrukturen i Norges Bank

Tilsynssekretariatets direktør presenterte hovedvurderingene i rapporten.

Vedtak: **Representantskapet slutter seg til vurderingene i tilsynsrapporten om kontrollstrukturen i Norges Bank.**

Rapporten oversendes hovedstyret, og representantskapet ber om å bli holdt orientert om hovedstyrets oppfølging.

96/2016 **Attestasjonsprosjekt – vurdering av Norges Banks rammeverk for risikostyring og kontroll med skatt**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 3. november 2016 vedlagt attestasjonsrapport fra Deloitte AS om vurdering av Norges Banks rammeverk for risikostyring og kontroll av skatt

Henrik Woxholt fra Deloitte AS presenterte hovedvurderingene i rapporten.

Vedtak: **Representantskapet slutter seg til vurderingene i attestasjonsrapporten om skatt i Norges Bank.**

Rapporten oversendes hovedstyret, og representantskapet ber om å bli holdt orientert om hovedstyrets oppfølging.

97/2016 **Uavhengig vurdering av tilsynsekretariatet**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 2. november 2016 om uavhengig vurdering av tilsynssekretariat vedlagt følgende dokument:

1. Notat til Den faste komité 4. februar 2016 vedlagt rapport fra Harald Jægtnes Consulting – Uavhengig vurdering av representantskapets tilsynssekretariat
2. Notat til Den faste komité 25. august 2016 – kommentarer til rapporten og vurdering av aktuelle oppfølgingspunkter
3. Notat til Den faste komité 28. oktober 2016 – oppsummering av og kommentarer til hovedvurderingene i rapporten

Tilsynssekretariatets direktør gjennomgikk innledningsvis hovedelementene i rapporten og hvordan arbeidet i tilsynssekretariatet var organisert.

Direktøren deltok ikke under siste del av representantskapets drøfting.

Saken ble meget grundig drøftet.

Vedtak: **Representantskapet tar til etterretning den hovedkonklusjonen som framkommer i rapporten: Tilsynssekretariatet har tilfredsstillende rammer for sin funksjon og tilfredsstillende prosesser for gjennomføring av sitt tilsynsarbeid. I sitt daglige virke har tilsynssekretariatet en uavhengig posisjon i forhold til hovedstyre og administrasjon i Norges Bank.**

I evalueringen blir det lagt for liten vekt på den uavhengige rolle som representantskapet og tilsynssekretariatet skal spille i forhold til Norges Bank. I for stor grad blir det anbefalt å basere seg på interne kontrollfunksjoner i sentralbanken. De synspunkter som blir framført når det gjelder prosjektstyring og timeregistrering, er representantskapet uenig i.

Når det ellers gjelder prosjektstyring og gjennomføring av tilsynsgjennomganger, vil representantskapet påpeke at en må spille på den samlede kompetansen i tilsynssekretariatet uten at det blir lagt opp til unødvendig differensiering blant medarbeiderne.

ORIENTERINGSSAKER

- a) Brev fra hovedstyret 28. oktober 2016 om Statens pensjonsfond utland: Tilrådning – produktbasert kullkriterium
- b) Brev fra hovedstyret 3. november 2016 vedlagt brev til Finansdepartementet om etablering av en norsk holdingstruktur for investeringer i unotert eiendom
- c) Brev fra hovedstyret 27. oktober 2016 vedlagt årsrapport om Finansiell stabilitet 2016
- d) Brev fra tilsynssekretariatet 24. oktober 2016 vedlagt Pengepolitisk rapport med vurdering av finansiell stabilitet 3/16 (tidligere utsendt)
- e) Brev fra tilsynssekretariatet 3. november 2016 om evaluering av representantskapets studiereise 2016

EVENTUELT

Representantskapets leder orienterte om møter med Riksrevisjonen og EOS-utvalget.

Det ble reist spørsmål om omfanget av og formatet på saksdokumentene til representantskapet er hensiktsmessig. Videre ble det etterlyst en mer systematisk oppfølging av tilsynsrapporter. Representantskapets leder bekreftet at disse problemstillingene er adressert i representantskapets strategi og satt på agendaen i tilsynssekretariatet.

Representantskapets leder orienterte om ansettelsesavtale for ny direktør i tilsynssekretariatet der bare representantskapets medlemmer deltok.